

Класна година Тема: «Ми проти насильства»

Вчитель: Валентина Доротюк

Мета: РОЗПІЗНАТИ насильство, НЕ ДОПУСКАТИ насильства, ВМІТИ ЗАХИСТИТИСЬ від насильства

*Вступне слово вчителя:
Дитячі очі чисті, щирі,
В них видно наміри й думки,
Вони хоч чорні, сині, сірі
Бувають радісні й сумні.*

Вчитель: Мабуть, радісними є очі дітей, коли у них щасливе дитинство, коли ніщо не пригнічує і не турбує. А сумними – коли діти зазнають страждань, принижень. Ми живемо у світі де, на превеликий жаль, існує таке негативне явище, як насилля. Прояви насильства супроводжують людство з давніх давен. Упродовж тисячоліть одна людина кривдить іншу людину, чинить насильство щодо неї. Ми вже звикли сприймати насильство, як щось неминуче. Але коли насильство чиниться поруч з нами, чи у нас в домі, в школі, на вулиці, ми можемо зупинити його.

Насильство – це застосування особою чи групою осіб засобів примусу щодо іншої особи, це дії, що принижують людську гідність, завдають шкоди здоров'ю, а іноді й життю.

Учень. А зараз послухайте притчу «Про жорстокість»

В одному з монастирів майстер навчав учня. І якось учень запитав майстра: «Вчителю, а як довідатися, наскільки я жорстокий?» І майстер відповів йому: «Щоразу, коли ти будеш завдавати удару своєму ворогові, уяви себе на його місці і відчуй його біль. І якщо ти одного разу не відчуєш болю, знай, жорстокість поглинула тебе».

Вчитель: На жаль, сьогодні жорстокість і агресія починають зростати швидкими темпами. В чому ж причина цього? Фахівці констатують, що в першу чергу агресію підлітків і дорослих викликає жорстокість, яку вони бачать по телевізору, в Інтернеті.

Як ставимося один до одного? Скільки важать наші слова? Часом ті слова, які «не важать» нічого, наші вчинки, які ми робимо, непомітні для нас самих, лягають великою образою й болем на інших. І під таким тягарем може зламатися кожна людина. Я точно знаю, що хоча б раз, але кожен із нас завдавав образи іншим, навіть не зауважуючи цього.

Насправді слова, з якими ми звертаємося одне до одного, важать дуже багато: добрими, лагідними можна підняти людині настрій, зробити її щасливою, а злими і жорстокими — засмутити, образити, принизити і навіть убити. Про це потрібно пам'ятати під час спілкування і конфлікту, щоб не зіпсувати стосунків назавжди.

Можна виділити такі типи жорстокого поведіння з дітьми.

1. Фізичне насильство — невинне завдання тілесних ушкоджень.
2. Економічне — нездатність батька або особи, яка доглядає за дитиною, забезпечити основні потреби дитини в їжі, одязі, житлі.
3. Психологічне насильство — відсутність у родині доброзичливої, здорової атмосфери. Може виявлятися у: зневазі або жорстокому поведінні.

Діти, запишіть, будь-ласка, телефон Національної гарячої лінії з питань запобігання насильству – 8 8005003350

Завдання: визначити вид насильства, вказати агресора і жертву ситуації.

Ситуація 1

Петрик, зайшовши у їдальню, і, як завжди, сів не на своє місце. До нього підійшла Оленка і попросила звільнити її стілець. Він відитовхнув дівчинку з такою силою, що вона впала на підлогу.

Ситуація 2

Під час перерви Юрко бігав по класу і штовхнув Іринку. Дівчинка, падаючи, ненароком розбила вазу на столі вчителя. В клас зайшла вчителька і побачила розбиту вазу. Іринка намагалась пояснити, що трапилось на перерві, але вчителька не вислухала оправдань і нагримала на неї.

Ситуація 4

Дмитрик взяв без дозволу ручку Олега. Коли Олег це побачив, вдарив Дмитрика.

Вчитель. У конфліктній ситуації агресор завдає шкоду не тільки жертві, а й собі. Він не хоче відповідати за свої вчинки, спеціально заподіює шкоду іншим, тим самим він руйнує своє здоров'я. Адже лютість, жорстокість і злість руйнують його нервову систему - і хвороби неминучі.

« Твій порадник»

- Служба у справах неповнолітніх;
- Органи опіки і піклування;
- Відділи районної адміністрації, що займаються проблемами дітей;
- Соціальна служба для молоді;
- Медичні установи;
- Відділ освіти;
- Кримінальна міліція у справах неповнолітніх.

Діти, запишіть, будь-ласка, телефон Національної гарячої лінії з питань запобігання насильству – 8 8005003350

Притча «Все залишає свій слід».

Жив-був один дуже запальний і нестриманий молодий чоловік. І ось одного разу його батько дав йому мішечок з цвяхами і сказав, щоб кожен раз, коли він не стримає свого гніву, вбити один цвях в стовп огорожі. У перший день в стовпі було декілька десятків цвяхів. Другого дня ще більше.. Наступного тижня він навчився стримувати свій гнів, і з кожним днем число забитих в стовп цвяхів стало зменшуватися. Хлопець зрозумів, що легше контролювати свій гнів, ніж забивати цвяхи. Нарешті прийшов день, коли він жодного разу не втратив контроль над своїми емоціями. Він розповів про це своєму батьку і той сказав, що цього разу кожен день, коли синові вдасться стриматися, він може витягнути зі стовпа по одному цвяху. Йшов час, і прийшов день, коли він міг повідомити батька про те, що в стовпі не залишилося жодного цвяха. Тоді батько взяв сина за руку, підвів до огорожі і сказав: «Ти непогано впорався, але ти бачиш, скільки в стовпі дірок? Він вже ніколи не буде таким як раніше. Коли говориш людині що-небудь зле, у нього залишається такий шрам, як і ці дірки. І неважливо, скільки разів після цього ти вибачишся - шрам залишиться».

ЯК ЗАПОБІГТИ НАСИЛЬСТВУ:

- Попереджай батьків, куди, з ким ідеш, коли повернешся.
- Не заходь у підвали, підсобні приміщення, у машини.
- Якщо ти десь затримався, передзвони батькам, попроси, щоб тебе зустріли.
- Постарайся, щоб твій маршрут проходив не через ліс, парк.
- Якщо тобі здалося, що тебе хтось переслідує, перейди на іншу сторону, зайди в магазин, звернись до дорослих.
- Якщо тебе зупинили і попросили показати дорогу, постарайся пояснити на словах, не сідаючи у машину.
- Якщо незнайома людина відрекомендувалась другом твоїх батьків, не спіши запрошувати її додому, попроси зачекати їх приходу на вулиці.
- Якщо при вході у під'їзд ти помітив незнайомців, зачекай, доки хто-небудь із сусідів не ввійде разом з тобою. Не входи в ліфт разом з незнайомими,
  - Уникай ситуацій, які можуть призвести до насильства.
  - • Говори спокійно і впевнено.
  - • Дай агресору можливість зупинитися.
  - • Відійди в сторону. Це не ознака слабкості!
  - • Не прагни помсти ворогам. Вмій просити пробачення.
  - • Попроси допомоги. Це не ознака слабкості чи боягузтва!

Вчитель: Немає виправдання бездушності, цинізму, агресивності, жорстокості. І щоб не потонути в хвилях негативних емоцій гніву. Антиподом насильства та жорстокого ставлення є **толерантність**, необхідна для спілкування.

Абетка «Жити без насильства».

- Я знаю свої права і вмію ними користуватися;
- Я нікому не дозволю принижувати й ображати вввввг8себе;
- Якщо зі мною трапиться щось недобре, я негайно розкажу людям, яким довіряю;
- Я знаю напам'ять усі адреси, номери телефонів та імена людей, яким довіряю.
- Я знаю, що стійка позиція, переконання, наявність достовірної інформації допоможуть впевнено поводити себе в різних життєвих ситуаціях.
- Я знаю, що мені гарантовано право на захист своїх прав. Я маю право не лише на захист з боку батьків, але й сама можу звернутися до будь – яких державних органів, органів місцевого самоврядування, навіть до суду для захисту свої прав.

Учень 2

Мудрець сказав : «Краса врятує світ!»

Але уже на протязі століть

Панує істина проста:

«Наш світ врятує доброта»

Що найціннішого є у житті,

І найдорожчого за все на світі?

То – доброта, із нею добре жити.

Учень 3

І хай вона крокує по землі

Цінніша перлів, золота і слави,

Вона єдина зігріває нас,

Така одвічна, мудра, нелукава,

Пригорне кожне серце повсякчас.

Учень 4

А ми сьогодні, поєднавши руки,

Запалюємо свічку доброти,

Її вогонь освітлює стежину

Й допомагає впевнено іти.

Вчитель:

Як зробити наше життя кращим, добрішим? Протягом тисячоліть люди шукали відповіді на ці питання. І ось яке «золоте правило» винайшли: «Стався до інших так, як бажаєш, щоб вони ставились до тебе(Євангеліє від Луки. 6:31)».

- *«Добро чиниш – себе прославляєш, зло чиниш – себе принижуєш!»*

Учень 5

Мій улюблений світ -

Без насильства,

Без жорстокості, болі і зла,

Де народом заспівана пісня

Містить тільки хороші слова.

Учень 6

Мій улюблений світ – без насильства,

Де немає страждання й війни,

Де розквітла калина барвиста,

Й голосінь не почуєш сумних.

Учень 7

Мій улюблений світ – це не казка,

А реальне щасливе життя,

Бо звільнивши наш світ від насильства,

Можна сміло іти в майбуття.

Учень 8

І коли на теренах країни

Без страждань заживе кожне місто,

*Скажуть люди всієї країни **(Всі разом):***

Україна – це світ без насильства

(І. Супрун)

